

Samenwerken op afstand, democratie dichtbij

Kadernota Governance – Grip op samenwerking

Opbouw van de presentatie

1 **Waarom samenwerking bestuurlijke afstand creëert**

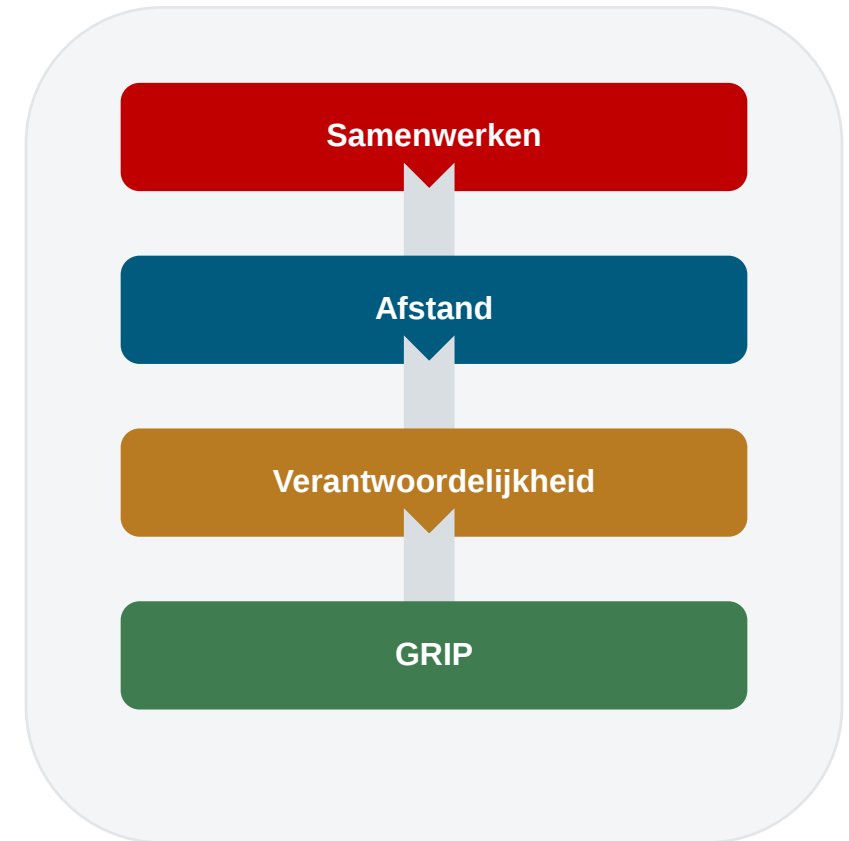
Noodzaak, afstand en democratisch dilemma

2 **Hoe democratische legitimatie wordt georganiseerd**

Cyclus, rol van de raad en verbreding van de kadernota

3 **Hoe GRIP werkt in de praktijk**

Governance, risicosturing, informatiepositie en participatie

Onderdeel 1

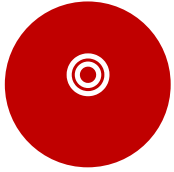
Samenwerking en bestuurlijke afstand

Waarom samenwerking nodig is en welke democratische spanning daardoor ontstaat

Waarom werken we eigenlijk samen?

Samenwerking is geen doel, maar een middel.

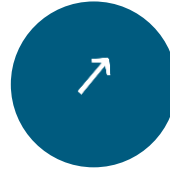
Maatschappelijke opgaven

Stoppen niet bij gemeentegrenzen

Wettelijke taken

Vragen gezamenlijke uitvoering

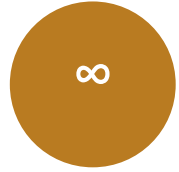
Schaalvoordelen

Vergroten efficiency en slagkracht

Expertise

Bundelt kennis en uitvoeringskracht

Gezamenlijk belang

Verbindt publieke doelen

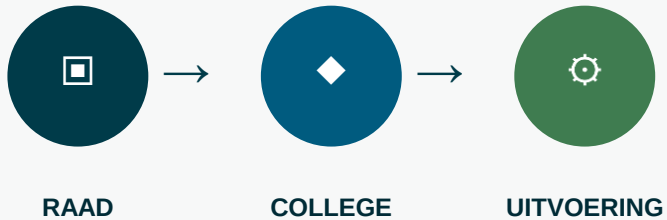
Samenwerking moet maatschappelijke meerwaarde realiseren voor inwoners.

Wat verandert er als uitvoering op afstand komt?

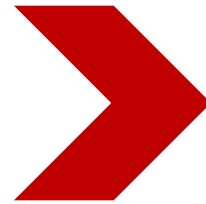
Niet twee keer hetzelfde proces, maar één extra bestuurlijke schakel.

Directe uitvoering

De lijn tussen raad en uitvoering is kort.

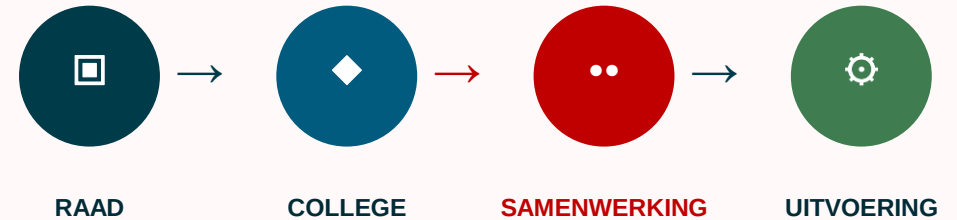
Directe informatie- en verantwoordingslijn

extra schakel

Uitvoering via samenwerking

De raad stuurt via kaders, mandaat en informatie.

Meer afstand vraagt om eerdere kaders, gerichte informatie en duidelijke beïnvloedingsmomenten.

De verantwoordelijkheid blijft bij de gemeente, maar grip moet anders worden georganiseerd.

Het democratische dilemma

Voordelen van samenwerking

- ✓ Schaal en slagkracht
- ✓ Toegang tot expertise
- ✓ Regionale aanpak
- ✓ Efficiënter gebruik van middelen
- ✓ Gezamenlijke belangen

Hoe houden we grip
zonder de samenwerking
over te nemen?

Risico's en uitdagingen

- ! Bestuurlijke afstand
- ! Complexe besluitvorming
- ! Versnipperde verantwoordelijkheid
- ! Beperkte beïnvloedingsmomenten
- ! Informatie komt laat

Onderdeel 2

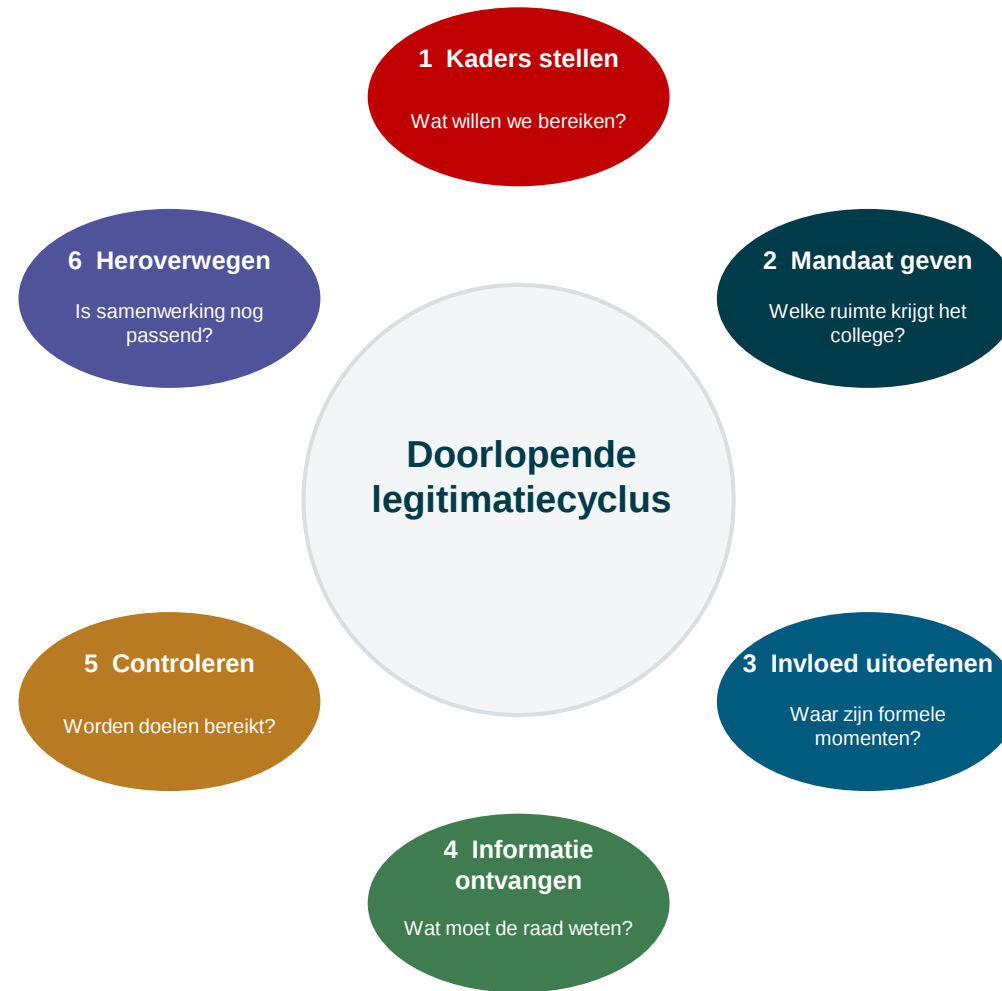
Democratische legitimatie

Grip organiseren vóór, tijdens en na besluitvorming

Democratische legitimatie begint vóór het besluit

Grip is een doorlopende cyclus, geen controle achteraf.

De kadernota organiseert besluit, mandaat, informatiepositie, risicosturing en periodieke evaluatie.

Wat is de rol van de gemeenteraad?

Publiek belang bepalen

Wat is het maatschappelijke doel?

Kaders stellen

Welke spelregels, doelen en grenzen?

Controleren

Krijgen we wat is afgesproken?

Bijsturen / heroverwegen

Moeten doelen, kaders of samenwerking wijzigen?

Het college bestuurt en vertegenwoordigt Maastricht. De raad bepaalt de speelruimte en controleert.

Van grip op papier naar grip in de praktijk

Democratische legitimatie vraagt niet dat de raad overal over gaat, maar dat de raad op het juiste moment over de juiste zaken kan gaan.

De kadernota organiseert rollen, informatie, beïnvloedingsmomenten en verantwoording.

Wanneer is democratische legitimatie geborgd?

Zes voorwaarden voor richting, invloed en controle op samenwerking

DE KERN

Democratische legitimatie

Besluiten over samenwerking zijn democratisch gelegitimeerd als de raad vooraf kaders stelt, tijdig kan beïnvloeden en achteraf kan controleren.

1

Kaders vooraf

De raad bepaalt vooraf de kaders.

2

Tijdige informatie

De raad krijgt tijdig informatie.

3

Handelen binnen mandaat

Het college handelt binnen mandaat.

4

Risico's zichtbaar

De raad heeft tijdig zicht op relevante risico's en afwijkingen

5

Ruimte voor invloed

Er zijn momenten voor zienswijzen en beïnvloeding.

6

Periodiek evalueren

Samenwerkingen worden periodiek geëvalueerd.

Democratische legitimatie = richting vooraf + invloed onderweg + verantwoording achteraf.

Onderdeel 3

GRIP in de praktijk

Governance, Risicosturing, Informatiepositie en Participatie

Waarom was een nieuwe kadernota nodig?

Kadernota 2018

Focus op formele verbonden partijen

- Gemeenschappelijke regelingen
- Deelnemingen
- Wettelijke kaders
- Verantwoording achteraf

Nieuwe werkelijkheid

Actief sturen op alle samenwerkingen

- Ook maatschappelijke organisaties en strategische relaties
- Sturen op rol, risico en informatie
- Invloed op het juiste moment
- Vooraf sturen én legitimeren

Verschuiving: van verantwoorden over verbonden partijen naar actief sturen op samenwerkingen.

GRIP als antwoord

Vier samenhangende perspectieven om afstand beheersbaar te maken.

G

Governance

Wie is waarvoor aan
zet?

R

Risicosturing

Waar is extra aandacht
nodig?

I

Informatiepositie

Krijgt de raad tijdig de
juiste informatie?

P

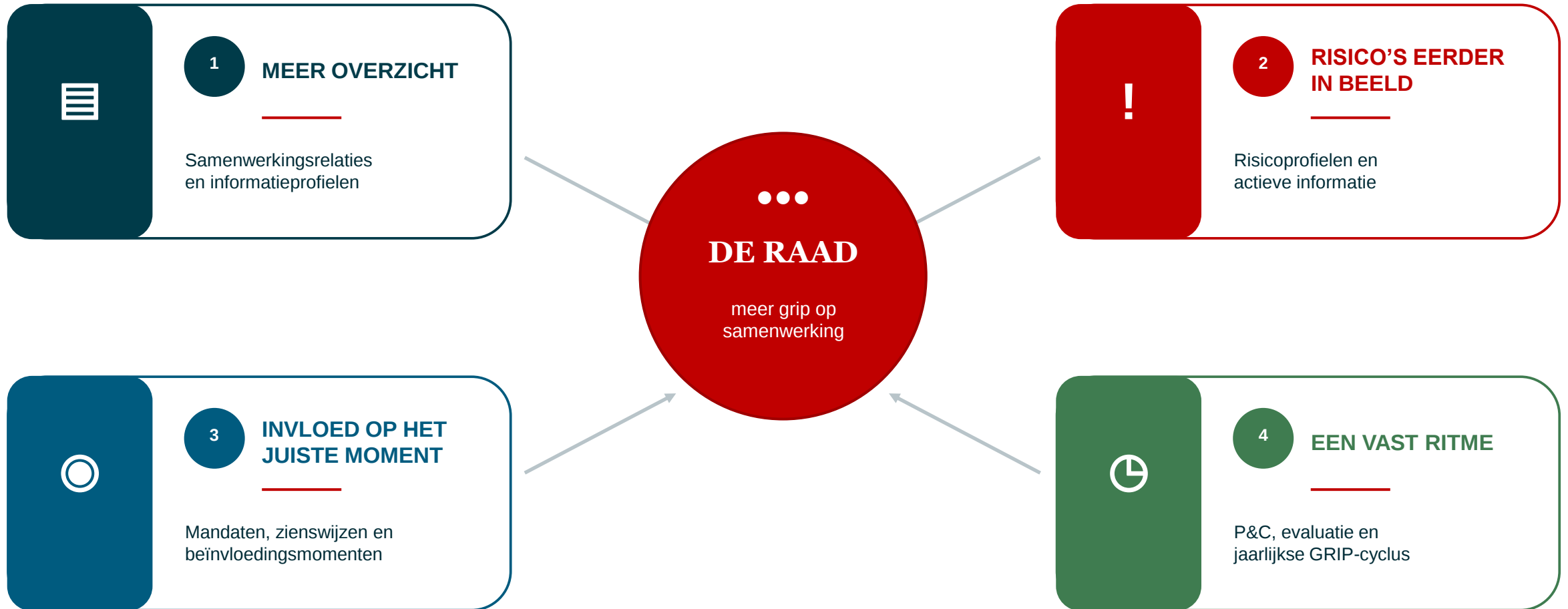
Participatie

Wanneer stappen we in,
sturen we bij of stappen
we uit?

GRIP verbindt rollen, risico's, informatie en beïnvloedingsmomenten.

Wat merkt de raad hiervan in de praktijk?

Vier concrete verbeteringen rond de informatie- en sturingspositie van de raad.

De raad krijgt eerder inzicht, gerichtere informatie en duidelijkere momenten om te sturen.

Aan de slag

